

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 21036/2022
01.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Петар Милутиновић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Снежана Стојановић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 239/22 од 02.06.2022. године, у седници одржаној 01.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 239/22 од 02.06.2022. године, у делу којим је одбијена жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу шестом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 1461/2020 од 02.02.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе учињено на рочишту 02.02.2022. године. Ставом другим изреке, разведен је брак закључен између парничних странака дана ...2011. године у Ставом трећим изреке, малолетна ВВ, рођена ...2014. године у ..., поверена је мајци АА на чување, негу и васпитање и одређено је да ће тужилца самостално вршити родитељско право. Ставом четвртим изреке, уређен је начин одржавања личних односа малолетне ВВ са оцем ББ, овде туженим, по моделу виђања који је ближе одређен у овом делу изреке. Ставом петим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да на име свог дела доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа месечно износ од 30.000,00 динара, почев од дана подношења тужбе 30.09.2020. године па убудуће док за то постоје законски услови, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун тужиље као законског заступника малолетног детета. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу преко досуђеног износа од 30.000,00 динара до траженог износа од 80.000,00 динара (за разлику од 50.000,00 динара) на име доприноса за издржавање малолетног детета. Ставом седмим изреке, одређена је привремена мера којом је малолетна ВВ поверена на чување, негу и васпитање мајци, овде тужилци, која ће родитељско право вршити самостално. Ставом осмим изреке, одређена је привремена мера којом је привремено уређен начин одржавања личних односа малолетне ВВ са туженим, на начин ближе описан у овом ставу изреке. Ставом деветим изреке,

одређена је привремена мера у погледу доприноса за издржавање малолетне ВВ, тако што је обавезан тужени да плаћа месечно износ од 25.000,00 динара, на начин ближе означен у овом ставу изреке, и одређено је да ове привремене мере остају на снази до правноснажног окончања поступка и да евентуално изјављена жалба не задржава извршење решења о одређивању привремене мере. Ставовима десет, једанаест и дванаест изреке одбијени су предлози за одређивање привремене мере у преосталом делу, ближе означеним у овим ставовима изреке. Ставом тринаест изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 239/22 од 02.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, петом, шестом, деветом и тринаестом изреке. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијена жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу шестом изреке (одбијајућа одлука о доприносу туженог за дечије издржавање), тужилца је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиле, са захтевом за накнаду трошкова за састав одговора.

Испитујући правноснажну другостепену пресуду у побијаном делу, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) у вези члана 208. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/2005 и 6/2015), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, док битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП не може бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак ...2011. године, у коме је ...2014. године рођено заједничко малолетно дете ВВ. Заједница живота парничних странака престала је да постоји у јуну 2020. године када је тужилца са малолетним дететом напустила стан у коме су до тада живели сви заједно. Тужилца и дете живе у изнајмљеном стану за који тужилца плаћа месечну закупнину од 500 евра и сноси све режијске трошкове. Тужилца је по занимању ... и 2018. године је отворила фитнес клуб. Приходи клуба месечно износе око 200.000,00 динара и када се одбију месечни расходи везани за клуб (порези, доприноси, закупнина, режијски трошкови, зараде запослених), тужилца као приход остаје између 70.000,00 - 90.000,00 динара месечно. Пре короне, тужилца је успевала на месечном нивоу да заради од 120.000,00 до 150.000,00 динара. Тужилца је власник аутомобила марке „Seat ...“ 2008. годиште и има трошкове годишње регистрације и потрошње бензина, није кредитно задужена и нема обавезу издржавања других лица, а финансијски је помажу браћа са износом од 300 евра месечно. Тужилца месечно издваја за храну за себе и дете око 40.000,00 динара. Малолетна ВВ је у време првостепеног пресуђења похађала први

разред основне школе. Школа има целодневну наставу и за ручак на месечном нивоу тужиља плаћа износ од 4.600,00 динара, а при томе је и сносила трошкове куповине књига за први разред и трошкове осигурања детета. Од ваннаставних активности малолетна ВВ похађа плесну школу за коју тужиља месечно плаћа 4.200,00 динара, уз додатне трошкове костима и партиципације за такмичења, а похађа и часова јахања за које је неопходно издвојити 12.000,00 динара за 10 часова. Тужиља за дете уплаћује осигурање на годишњем нивоу у износу од 360 евра до пунолетства. Надаље су утврђени трошкови детета за зубара, козметику, куповину одеће, обуће и играчака, трошкови рођендана, те су потребе малолетног детета процењене на месечном нивоу у износу од 65.000,00 до 70.000,00 динара. Тужени је до 2021. године био запослен као менаџер људских ресурса у ..., где је остваривао месечну зараду од 195.000,00 динара. Радни однос му је престао споразумно након чега више није могао да нађе одговарајући посао, а претходно је радио послове у области људских ресурса у страним фирмама. Живи сам у трособном стану површине око 60 м², који је наследио и чији је искључиви власник. Сноси све режијске трошкове стана у којем живи, кредитно је задужен износом од 11.500,00 динара месечно, уплаћује полису животног осигурања за себе у износу од 50 евра месечно, за рачуне и храну издваја месечно око 65.000,00 динара, а за личну хигијену око 5.000,00 динара месечно. Тужени користи очев аутомобил марке „Opel ...“ 1998. годиште, за који сноси трошкове годишње регистрације и одржавања, а финансијски га помажу родитељи са месечним износом од око 30.000,00 динара. Од престанка заједнице живота па док је био запослен (до јула 2021. године), тужени је добровољно плаћао износ од 20.000,00 динара месечно на име издржавања малолетног детета, а од момента када не ради даје месечно тужиљи 10.000,00 динара на име издржавања малолетног детета. Тужени повремено купује детету одећу и обућу, поклоне и друге ствари.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, позивајући се на одредбе чланова 154., 160., 161. и 162. Породичног закона, нашли да се потребе малолетне ВВ, као детета узраста 7 година, могу задовољити месечним износом од 65.000,00 до 70.000,00 динара и проценили су да је тужени као отац у могућности да доприноси њеном издржавању месечним износом од 30.000,00 динара, док су преко овог износа а до тужбом захтеваног износа од 80.000,00 динара месечно, одбили тужбени захтев. Према становишту нижестепених судова, досуђеним износом на име издржавања обезбеђује се подмирење потреба малолетног детета и осигурава исти стандард који имају њени родитељи, при чему егзистенција туженог, као дужника издржавања, није угрожена, док остала средства потребна за издржавање детета треба да обезбеди мајка, не само новцем, него и старањем о детету.

По налажењу Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право приликом утврђивања висине доприноса туженог.

Неосновано се у ревизији тужиље указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право из члана 160. Породичног закона, сматрајући да су прениско одмерили допринос туженог у издржавању малолетног детета.

Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закон, према коме се издржавање одређује према потребама повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значај за одређивање

издржавања (став 2), док могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3).

Имајући у виду цитиране одредбе члана 160. Породичног закона, правилно су нижестепени судови утврдили уобичајене потребе малолетног детета странака као повериоца издржавања, која је узраста 7 година и похађа први разред основне школе. Врховни касациони суд, супротно наводима ревизије да су потребе детета значајно веће, прихвата као правилно и адекватно опредељење њених укупних месечних потреба у износу од 65.000,00 до 70.000,00 динара, будући да се ради о здравом детету нижег школског узраста са уобичајеним потребама и школским и ваншколским активностима за тај узраст.

Такође, и могућности туженог као дужника издржавања да доприноси издржавању детата су правилно процењене, имајући у виду да у моменту пресуђења тужени није био запослен и није остваривао редовна месечна новчана примања. По оцени Врховног касационог суда, досуђени износ издржавања у складу је са утврђеним реалним могућностима туженог и његовим животним стандардом и уз допринос тужиље као мајке довољан је да се задовоље све потребе малолетног детета странака. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпун развој малолетног детета на њеном садашњем узрасту. Имајући у виду да оба родитеља треба да доприносе издржавању малолетног детета, преостала средства за издржавање малолетне ВВ ће обезбеђивати тужиља као законска заступница која се брине о њој, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у њену негу и подизање. С тога је правилно нижестепеним одлукама одбијен тужбени захтев преко досуђеног износа од 30.000,00 динара месечно на име издржавања, а за тражени износ од још 50.000,00 динара месечно као превисоко постављен, с обзиром на узраст и утврђене потребе малолетног детата као повериоца издржавања и материјалне могућности туженог као дужника издржавања.

Указивање у ревизији да је тужени поново запослен, да живи у Швајцарској, да има значајну материјалну подршку својих родитеља и да је његов животни стандард већи од утврђеног нема утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, јер се оваквим ревизијским наводима оспорава утврђено чињенично стање и исти нису дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. овог закона ради о ревизији у породичном спору за издржавање. Промењене околности на страни дужника издржавања након пресуђења у овој парници могу евентуално бити од утицаја на измену одлуке о висини издржавања у новој парници.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију је одбијен као неоснован, јер исти нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП.

На основу члана 165. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија

Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић